

25. 2. 2026

Veźměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Zásadní novinky v oblasti trestní odpovědnosti právnických osob v roce 2026

Zákonem č. [270/2025](#) Sb. („Novela“) došlo s účinností k 1. lednu 2026, resp. ve vztahu k některým ustanovením až s účinností k 1. červenci 2026, k zásadním změnám v oblasti trestní odpovědnosti právnických osob.

Novela zejména (i) **posiluje význam** zavedení a dodržování **compliance programu** (v návaznosti na stávající možnost vyvinění právnické osoby), a současně (ii) **zavádí nový institut podmíněného upuštění od trestního stíhání** právnické osoby.

Proč bude nově ještě důležitější investovat do compliance?

Novela doplňuje obecné ustanovení o trestání právnických osob, přičemž - vedle stávajících kritérií - nově stanoví, že soud při stanovení trestu přihlédne také k tomu, zda právnická osoba má zaveden účinný soubor **preventivních opatření** k zajištění dodržování právních předpisů a k předcházení trestné činnosti, a k jednání právnické osoby po spáchání trestného činu, zejména k její účinné snaze nahradit škodu nebo odstranit jiné škodlivé následky trestného činu a zavést účinný soubor preventivních a **nápravných opatření** směřujících k předcházení riziku opakování stejné nebo obdobné trestné činnosti.

To znamená, že kromě tzv. compliance management systému („**CMS**“), který byl zaveden a fungoval již v době spáchání trestného činu, bude soud posuzovat i chování právnické osoby po spáchání trestného činu, mj. to, zda právnická osoba na trestný čin reagovala i ex post v oblasti compliance. Právnická osoba má takto reálnou možnost zmírnit následky spáchaného trestného činu, a to fakticky až do vynesení rozsudku.

Podmíněné upuštění od trestního stíhání

S účinností od 1. července 2026 bude v trestním řízení proti právnickým osobám zaveden nový institut (ve formě tzv. odklonu), a to **podmíněné upuštění od trestního stíhání**.

Specifikem tohoto institutu - oproti jiným alternativním způsobům řešení trestního řízení - je možnost jeho aplikace v jakékoliv fázi trestního řízení. Současně, na rozdíl od sjednání dohody o vině a trestu, podmíněné zastavení trestního stíhání nevyžaduje prohlášení právnické osoby, že spáchala vytýkaný skutek. Toto může být pro právnické osoby jistě výhodné, a to nejen z právního hlediska, ale mimo jiné také z obchodních či reputačních důvodů.

Základní podmínky pro rozhodnutí o podmíněném zastavení trestního stíhání stanovených v § 37b zákona o trestní odpovědnosti právnických osob (jako je např. souhlas právnické osoby, nahrazení škody atd.), mohou být dále doplněny požadavkem, aby právnická osoba připravila a provedla preventivní a/nebo nápravná opatření, pokud k tomu orgány činné v trestním řízení shledají zvláštní důvody, které mohou spočívat v povaze a závažnosti spáchaného trestného činu, okolnostech jeho spáchání, nebo v poměrech právnické osoby.

Vzhledem k tomu, že české trestní právo již upravuje totožný právní institut ve vztahu k fyzickým osobám, domníváme se, že jeho aplikace nebude, přes jistá specifika úpravy fungování právnických osob, činit v aplikační praxi výraznější problémy.

Nová funkce compliance „kontrolora“

Podle Novely mají kontrolu přípravy a realizace souboru preventivních a nápravných opatření vykonávat osoby speciálně pověřené právnickou osobou. Tyto jmenované „kontrolory“ musí předem schválit státní zástupce nebo soud (v závislosti na fázi trestního řízení), přičemž tuto roli mohou vykonávat auditori nebo advokáti specializující se na oblast compliance.

Závěr

Novela dále posiluje roli účinného a vymahatelného CMS. Jinými slovy, investice do řádně nastaveného CMS (včetně provedení rizikové analýzy, zavedení vnitřních předpisů a kontrolních i nápravních mechanismů) nově ještě více mitiguje rizika odpovědnosti obchodní společnosti i jejího managementu. Protože se Novela vztahuje i na již zahájená řízení, vyplatí se CMS zavést či zdokonalit i obchodním společnostem, u nichž k porušení již došlo, resp., které jsou v současnosti již prověřovány či dokonce trestně stíhány.

JUDr. Rudolf Bicek, Ph.D.,
counsel

Mgr. Radim Obert,
advokát

schönherr
ADVOKÁTNÍ KANCELÁŘ

[Schönherr Rechtsanwälte GmbH, organizační složka](#)

Jindřišská 937/16
110 00 Praha 1

Tel.: +420 225 996 500
e-mail: office.czechrepublic@schoenherr.eu

Další články:

- [Podmíněné upuštění od trestního stíhání: racionální odklon u právnických osob](#)
- [Zkreslené vzpomínky v trestním řízení vedeném pro pohlavní zneužívání](#)
- [Přenositelnost důkazů z daňového do trestního řízení](#)
- [Praktický návod na úspěch žádosti o podmíněné propuštění od roku 2026](#)
- [Přijetí prohlášení viny a povinnost soudu vypořádat námitky poškozeného](#)
- [Podmínky pro uložení trestu vyhoštění cizince](#)
- [Zamyšlení nad systémem alternativních trestů: poznámky na pozadí mezinárodní vědecké konference „Rethinking Sentencing: Are We Getting Justice Right?“](#)
- [Správné určení počátku běhu lhůty pro podání stížnosti proti usnesení soudu, kterým se nařizuje výkon trestu odnětí svobody](#)
- [Rozšiřování státní moci při implementaci acquis EU: český fenomén gold-platingu na příkladu konfiskační směrnice](#)
- [Změna způsobu určování výše peněžité pomoci obětem: Řešení všech dosavadních problémů?](#)
- [Uplatnění adhezního nároku v trestním řízení a správním řízení](#)